

**Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV**

Student: Magdalena PEŠKOVÁ

Obor: ČJ - HV

Název práce v českém jazyce:

Reflexe parnasistních rysů na stránkách Sládkova Lumíru

Název práce v anglickém jazyce:

Reflection of parnasian features on the pages of Sládek's Lumír

Vedoucí práce: prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Oponent práce: PhDr. Věra Brožová, Ph.D.

Bakalářská práce Magdaleny Peškové překvapí už výběrem tématu. Název totiž na první pohled nespecifikuje, kdo (autorka?) a v jakých konkrétních příspěvcích nacházejících se v časopise Lumír (v otištěné poezii a próze?) bude ony potencionální parnasistní rysy vymezovat a zkoumat, a také úvod práce začíná formulací, že „práce se zaměřuje na rysy francouzského směru, parnasismu, v dílech českých autorů, jako je Jaroslav Vrchlický, Julius Zeyer či Svatopluk Čech“. Teprve další část úvodu zpřesňuje konkrétní autorčin záměr a postupy, jimiž se ho pokusí naplnit. Obojí přitom stojí pro práci zakončující bakalářský stupeň studia značně vysoko.

Magdaléna Pešková totiž v nejvíce zatížené a záslužné, badatelsky zaměřené části práce vybírá literární recenze a kritiky, které se v letech 1877 – 1883 vztahovaly v časopise *Lumír* k literárním dílům, v nichž z dnešního pohledu, podpořenému teoretickými a literárněhistorickými studii tzv. jihočeské školy, rezonuje parnasistní poetika. Autorka přitom sleduje, zda vůbec a jak si jich doboví recenzenti Lumíru všimají a jak je hodnotí - to vše s vědomím, že se tu rozhodně nevyužívá dnešní pojmový aparát a také forma a styl recenzí je (logicky) značně odlišná.

Takový přístup však vyžadoval soustavnější orientaci v novější teoretické literatuře, nezbytnou pro promyšlení praktického postupu, umožňujícího identifikaci faktu, že kritik v recenzovaném textu zaznamenal určitý konkrétní jev frekventovaný v parnasistní tvorbě. Stejně tak základní zkušenost s dobovou kritickou praxí i základní rozhled v problematice dobového literárního života byly nutné pro zhodnocení způsobu, jakým byl takový „záznam“ do konkrétní kritiky zpracován a jak ovlivnil souhrnnější hodnocení reflektovaného textu. Nutno předeslat, že Magdaléna Pešková se všeho toho zhostila se ctí. Její práci nejvíce charakterizuje promyšlenost a koncepčnost v dílčích kapitolách i ve výstavbě celku bakalářské práce.

Je snad zbytečné připomínat, že úvodní kapitola svědčí o poctivosti autorčiny přípravy: je věnována parnasismu jako uměleckému směru, specifickým parnasismu

francouzského a podrobnému mapování postupného průniku směru do českého literárně historického myšlení a do odpovídajících kompendií. Rovněž periodikum i časové rozpětí zkoumaných kritik jsou vybrány velmi příznakově: počíná rokem, kdy se Lumír stal majetkem J. V. Sládka (a došlo tu k posunutí Jaroslava Vrchlického a Julia Zeyera do role preferovaných přispěvatelů) a rok ukončující období vygradovaných kritických soubojů i osobních invektiv, dodnes poněkud nepřesně tradovaných jako „ručovsko-lumírovské spory“ o žádoucí podobu nové české literatury. Jako další důležitý a promyšlený krok je třeba chápat i vymezení distinktivních rysů, zakládajících příznačnou poetiku parnasismu (zde podle terminologie okruhu D. Turečka: markerů), jejich aplikaci na konkrétní kritické texty. K nim se váže i má doplňující otázka:

V poznámce pod čarou (s. 21) uvádíte, že „všechny markery jsou vypsány či vydedukované z odborné literatury (Haman, Tureček, & kol., 2015)“. Přibližte, které z nich jsou ony „vydedukované“ a pro který konkrétní kritický text jsou důležité. (stačí 2 příklady).

Bakalářskou práci Magdalény Peškové považuji za zdařilý a přínosný úvodní badatelský počín a ráda ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 2. září 2021

Věra Brožová